

Herinneringen

Filosoferen met kinderen met 'Alles wat overblijft'

© Fabien van der Ham | www.filosovaardig.nl

Leuk dat je wilt gaan filosoferen met je kinderen of klas. Filosoferen is niet moeilijk, het is hooguit even wennen want als volwassene mag je nu eens niet je mening geven. Het gaat om het denken van de kinderen en om hun antwoorden. Het enige wat jij als begeleider mag doen, is vragen stellen en beurten geven. Het zal beslist mooie gesprekken opleveren, die soms kort en soms lang duren.

Het is wel belangrijk dat de kinderen steeds argumenten geven bij hun antwoorden. Dit kun je stimuleren met doorvraagvragen als:

- Hoe weet je dat?
- Wie bepaalt dat?
- Zou het ook anders kunnen zitten?
- Is dat altijd zo?
- Kun je een voorbeeld geven?
- Bestaat daar een regel voor?

Lees eventueel ter voorbereiding eerst de gratis mini-cursus filosoferen met kinderen op www.filosovaardig.nl/mini-cursus.

Thema

Deze praattips gaan over herinneringen. Herinneringen zijn onderdeel van je identiteit. Het is daarom belangrijk om ze te koesteren en om te begrijpen wat voor invloed ze kunnen hebben.

Vraag het gratis
kennismakingspakket
filosoferen met kinderen aan op
www.filosovaardig.nl/downloads

Vooruitblik

Deze les leren de kinderen wat herinneringen zijn. Eerst kijk je wat het kind al weet over het herinneringen. Daarna lees je het boek 'Alles wat overblijft' voor. Na het voorlezen wordt er weer verder gepraat én gefilosofeerd. Als afsluiting wordt een verhalenmuseum gemaakt.

Over het boek 'Alles wat overblijft'

Uil is een beetje eenzaam. Hij zou zo graag willen dat andere dieren bij hem op bezoek kwamen voor een kopje thee. Zijn woning puilt uit van de spulletjes. Je kunt er gewoon niet in, vindt Eekhoorn. Er moet dus dringend opgeruimd worden. Maar Uil is zo gehecht aan al zijn spulletjes. Elk dingetje bevat wel een verhaal. Alles wat eekhoorn eruit gooit, haalt hij weer naar binnen. Dan heeft Eekhoorn een idee: ze maken er een verhalenmuseum van!

Start

Ga bij elkaar zitten. Vraag of iemand weet wat herinneringen zijn.

Eva: "Dat is een gedachte aan vroeger."

Laat een paar kinderen aan het woord. Hebben de kinderen ook voorbeelden geven van herinneringen. Lees na een paar minuten voorpraten het boek 'Alles wat overblijft' voor.

Napraten & filosoferen

Praat eerst na over het verhaal. Wat vonden de kinderen van het verhaal? Wat vonden ze van Uil? Wat vonden ze van het idee van Eekhoorn? Vonden ze het een vrolijk of een verdrietig verhaal? Hebben ze zelf veel spullen met herinneringen?

Na een tijdje praten over het verhaal kun je langzaam gaan filosoferen over herinneringen. Dit kan met onderstaande vragen.

Graafvragen

- Hoe bewaar je herinneringen?
- Zijn herinneringen leuk?
- Kun je leuke herinneringen kwijtraken?

Vraag het gratis
kennismakingspakket
filosoferen met kinderen aan op
www.filosovaardig.nl/downloads

- Heb je ook stomme herinneringen?
- Kun je stomme herinneringen weggooien?
- Hoe kun je zorgen dat je alleen leuke herinneringen hebt?
- Helpen foto's bij herinneringen?
- Wat als je geen foto's had?
- Ben je de baas over je herinneringen?
- Als je al je herinneringen kwijt bent, ben je dan nog wel jij?

Herinneringspel

Als de kinderen hard hebben nagedacht is het fijn om even wat luchtigers te doen. Daarvoor is dit herinneringspel. Kinderen kunnen dan een herinnering vertellen nav een toevallige combinatie van woorden. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het spel Denkdobbelen van Filosovaardig. Vier mandjes met briefjes kan ook.

Met dit spel ga je steeds woorden uit vier categorieën combineren. Deze woorden schrijf je van tevoren op:

Wolk/schijf/briefje 1 Met wie?	Wolk/schijf/briefje 2 Waar?	Wolk/schijf/briefje 3 Wanneer?	Wolk/schijf/briefje 4 Wat?
Papa	Bos	Zomer	Ijsje eten
Vriendje	Speeltuin	Winter	Spelletje doen
Een mevrouw	Camping	Toen ik ziek was	Boekje lezen
Etc.			

Als je alle woorden hebt ingevuld, dobbel, draai of pak je steeds een combinatie van vier woorden, uit elke categorie één. Dan komt er bijvoorbeeld uit: met papa in het bos in de zomer een ijsje eten. Als een van de kinderen een passende herinnering heeft, mag hij erover vertellen: "Ik ging een keer met papa bij Appelbergen in het bos wandelen en daarna mocht ik in de speeltuin spelen. Daar is een grote, roze olifant. Toen kreeg ik ook nog een ijsje." Dan dobbel, draai of pak je weer een nieuwe combinatie.

Vraag het gratis
kennismakingspakket
filosoferen met kinderen aan op
www.filosovaardig.nl/downloads

Afronden

Laat de kinderen een tekening van een mooie herinnering maken. Zo maak je je eigen verhalenmuseum.

Tip voor leerkrachten

Je kunt wel een paar weken werken met dit thema. Laat de kinderen bijvoorbeeld allemaal een voorwerp meenemen waar ze een verhaal bij kunnen vertellen. Als deze zijn tentoongesteld kunnen alle kinderen een foto meenemen met een speciale herinnering. Deze kunnen ook worden tentoongesteld. Misschien wil er een keer een grootouder verhalen komen vertellen in de klas. En zo kun je allerlei activiteiten rondom dit thema bedenken.

Tip

Met het spel Denkdobbel kun je nog veel meer creatieve activiteiten doen. Bijvoorbeeld tekenen, toneelspelen, dichten, verhalen schrijven, beweegspelletjes doen, uitvindingen

maken en nog →veel meer. Bovendien kun je met het spel makkelijk gesprekstof voor filosofische

gesprekken creëren. Op de bijbehorende website staan meer dan 30 activiteiten beschreven.

Via de Webshop Kinderfilosofie kun je een voordelig multipack kopen met 23% korting op vijf spellen voor 85 euro. Dan kun je kinderen in groepjes laten Denkdobbelen.

Vraag het gratis
kennismakingspakket
filosoferen met kinderen aan op
www.filosovaardig.nl/downloads